

REDACTOR:
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 40 Lei
Pe 6 luni . . . 20 Lei
Pe 3 luni . . . 12 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 2 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Momente.

Cu ocazia punerii pietrii fundamentale la biblioteca din Louvain, Papa a fost preamărit ca »gardien dela Cité commune«, păzitorul împărăției, care nu aparține unui singur neam, ci e bunul și proprietatea tuturor.

Iată ce nu înțelege lumea aceea, de care vorbește Domnul în discursul de adio către apostoli, când se plânge, că această lume nu vrea să primească Spiritul adevărului. Papa e Vicarul lui Isus Hristos, deci nu poate lucra decât în conglăsură cu Stăpânul său, care și-a vărsat sângele pentru păcatele lumii întregi, nu numai pentru un singur neam.

*

Ca Părintele tuturor apare Papa și în războiu. Suveranii diferitelor țări se aliază cu cel mai tare; alții chiar așteaptă, când doi, cari se bat, sunt egali, să vadă, în spre care se pleacă norocul. Nemții, în toamna anului 1914, când au călcat Belgia cu sabie și foc, erau în apogeu: Papa nu le pune parte, ci, ca locțiitor al lui Dumnezeu, pe când mormanele de cărți prețioase fumează încă în Louvain, declară, că de acum se pune pe lucru, pentru restaurarea bibliotecii. De aceea s'a făcut un act de justiție la 28 Iulie curent, când în ziua bibliotecii, s'a pomenit între cei ce au binemeritat, la loc de frunte, numele Papei.

*

Postul, ce-l ocupă Papa în lume, îi asigură o vedere mai olară a tuturor lucrurilor. De aceea și inima acestui Tată al întregii omeniri sângerează, când vede luptele intestinale din toate țările. Dacă tunul nu mai urlă a pustiu și nu mai nimiceste, certele interne nu sunt un mai mic rău ca războiul. Pentru încetarea lor, în special în Italia, Papa a făcut o preafrumoasă rugăciune, căreia îi dăm locul de cinste:

»Dumnezeule al bunătății și al iertării, la treptele altarelor tale alergăm și cerșim mila ta. După grozăviile războiului, bătaia cea mai mare e ura, cu care se urmăresc oamenii din aceeași familie și se omoară prin spiritul de partid. Indură-te, Doamne, doar tu ne-ai descoperit iertarea și iubirea. Fă, ca oamenii să se îmbrățișeze din nou, și să nu mai fie între sine vrășmași, ci prieteni. Fă, ca, după ce au lăsat din mâini armele marelui război, cu un glas să rostească rugăciunea, ce tu ne-ai învățat: »Tatăl nostru, carele ești în ceruri«. Fă, ca, văzând pe Fiul tău, cum își deschide inima și brațele celor ce l'au răstignit, oamenii să fie pătrunși de cea mai mare iubire, și cu smerenie și cu încredere să zică: »și ne iartă nouă păcatele noastre, pe cum și noi iertăm greșelilor noștri«.

Inimă nepătată a Mariei, Regina Cerurilor, stăpânește inimile, pogoară-te în mijlocul fiilor tăi și fă-i să-te asculte. Prin mijlocirea ta, tu singură poți să-i împaci cu Dumnezeuul tău și săi unești între sine. Tu singură poți să-i faci ca să guste plăcerile păcii, vestitoarele veșniciei fericii, amin».

Tot săteni!

(+) Un domn, care a însoțit pe Excelența Sa Nunțiul Apostolic în turneul, ce l-a făcut din Bănat, prin Ardeal și prin Bihor, a rămas uimit de lipsa de inteligență, ce au manifestat-o Românii din acest prilej. În orașele, unde s'a oprit Nunțiul mai mult timp, cum a fost de pildă Oradea Mare, unde ai noștri au adus dela Beiuș corul vestitului profesor Hubic, și unde au fost superiori catolicilor latini, — ori cum a fost primirea frumoasă dela Gherla, reprezentantul Papei a putut să se convingă cu ochii proprii de munca înțeleptă dela centrele episcopoești. Și dacă am face o nedreptate Băimărenilor, când nu le-am încresta vrednicia, nu putem să fim o simplă aramă sunătoare, și să cântăm glasurile, ce plac la toată lumea. Avem centre foarte importante, unde numărul credincioșilor noștri se ridică la mai multe mii, și unde, cu toate că autoritățile sunt românești, străinii de limba noastră ne-au luat pe dinainte; iar biserica noastră, cea vie ca și cea de piatră, a apărut foarte modestă, fără nici o haină pompoasă, care să arate, că noi suntem stăpânii acestor plaiuri.

Chiar în orașele și satele, pe la cari trenul cu vagonul-salon al Nunțiului se opria numai câteva minute, noi lipsiam, ori eram, ici și colo, numai câte o mână de oameni. Cu cât s'au prezentat mai bine romano-catolicii Episcopului Majláth nu-i scapă din vedere, că Nunțiul trebuie să aștepte în Teiuș două ore. La gara din Teiuș face să vină cu trăsura dela Alba Iulia pe un profesor de teologie, care vorbește mai multe limbi, comandă la biserica parohială doi preoți din afară și doi teologi, cari să-i slujască Nunțiului la sfânta liturghie. De altfel atât drumul cel dintâiu din Iunie, ce l-a făcut Nunțiul dela Alba Iulia la București, cât și întoarcerea lui de acum la Lugoj, a fost presărat de frumoase primiri de ale parohiilor latine. Pretutindeni erau la gară, în haine de sărbătoare, cu buchete de flori și cu discursuri. În multe locuri erau și reprezentanții reformatorilor, calvinilor și chiar ai evreilor. Ei, cari nu aveau cu reprezentantul sfântului Părinte nimic comun, nici credința, nici relații diplomatice, au ținut să se arate cât mai bine, ca să vadă, că și ei sunt de față. Și scopul și l-au ajuns de minune, de oarece noi lipsiam în cele mai multe locuri. Chiar parohiile mari de pe linia Orăzii și Sătmarului, par'că nu existau.

Pentru unul, care știe, ce importanță mare au astăzi diplomații, mărimea greșelii e evidentă. Nunțiul e decanul corpului diplomatic, cu care are relații foarte prietenești. Când se va întoarce la București, toată lumea aceasta o să-i ceară amănunte din această vizită. Și Nunțiul, care e un preot cu frica lui Dumnezeu, nu va putea să mințască. El va spune, cine și cum l-a primit. Va avea vorbe drăguțe despre protopopul Dr. Gheorghe Popoviciu din Lugoj,

care, orice sentimente ar nutri față de biserica Romei, cu care sunt uniți frați »uniți«, dar l-a primit la gară, i-a făcut laude la banchet și a pus corul lui Vidu să-i dea serenadă. Cu plăcere va vorbi de intelectualii bănățeni, ce i-a cunoscut, cari au fost într'adevăr »fruncea«; nu va uita nici pe cutare ministru, care i-a vorbit despre necesitatea păcii dintre diferitele naționalități ale Ardealului.

Toate acestea se vor sfârși însă, și atunci Nunțiul va trebui să pomenească despre primirea triumfală din Timișoara, pe care *Neue Temesvarer Zeitung* o descrie ca în povești. Ce va zice despre solemnitatea dela Marianul și catedrala din Cluj? Și diplomații străini dela București, cari urmăresc cu ochi de Argus chestia minorităților dela noi, vor auzi multe nume, cari nu sună românește, și despre cari își vor face idea cea mai bună. Și cum simpatiile unora ne sunt străine, nu ne dăm seama, ce multă pagubă au adus Țării cei ce au ținut să lipsească din fața Nunțiului. În o parte oarecare — fie zis în paranteză — neuniții erau îngrijați de propaganda, ce o va face reprezentantul Papei dela Roma, și au cerut instrucții dela București. Și s'a răspuns să-i dea toate onorurile și să-l primească cu tot fastul. Aceasta spre informația celor fără curaj!

Trebuia să vină dela București o astfel de îndrumare? Da, căci noi continuăm a fi, ca și sub Unguri, săteni. Par'că ne jenăm să ne arătăm, că noi suntem stăpâni pe aceste plaiuri. Aceasta înseamnă o mare lipsă de cultură. Orice diplomă face dovada, că ai depus cutari examene. Atât, și mai mult nimica. Dovada culturii și-o dai tu, înțelegând situațiile și știind să le exploatezi spre binele public.

Durere, că de data aceasta, în Ardealul acum românesc, noi n'am dat dovadă de înțelegerea situației și, față de un om așa de distins, și nouă mare prieten, n'am știut să exploatăm situația. Ba, și aceasta e mai dureros, am mânăat apa pe moara altora. Ar fi vremea să mai învățăm și să muncim mai mult, numai astfel putându-ne arăta vrednici de situația, ce ne-a adus-o România întregită.

Nunțiul apostolic la Oradea și Gherla.

După primirea strălucită dela Lugoj trimisul Romei a plecat spre Oradea mare, unde sosește în 28 I. c., dimineața. Rom.-catolicii aveau la gară 2 canonici; iar din partea noastră așteptau toți canonicii și vre-o 30 preoți și protopopi cu popor numeros, apoi autoritățile. După liturgia solemnă din catedrala rom.-cat., au urmat recepțiunile oficiale și prânzul de gală la episcopia noastră. Ep. Széchenyi, fiind bolnav, n'a putut lua parte la primire, nici la masă. Semnificativă a fost absența P. S. Sale Ciorogariu. Totuș Nunțiul a ținut să-l cerceteze, precum l-a vizitat și în spital la București. — După masă a urmat vizitarea bisericilor rom.-cat. Impo-

zantă a fost — în ziua următoare — sărbătoarea dela catedrala noastră și dela drăguța bisericuță a Părintelui Genț, cu coruri frumoase, lume multă și însuflețită.

Primiri frumoase a avut trimisul Romei și în Careii-mari, Satu-mare și Baia-mare. În 3 August a sosit la Gherla. Orașul era îmbrăcat de sărbătoare. O falnică poartă triumfală la gară, cu steagul papal, toată strada Regina Maria împodobită cu flori, steaguri și ramuri verzi; o mulțime imensă de popor aștepta la catedrala noastră, unde P. S. Sa Ep. Iuliu întâmpină cu cuvinte calde pe înaltul oaspe. În bisericile rom. și armeno-catolice l-au primit parohii și credincioșii acelor biserici.

Joi în 4 August s'a potrivit minunat onomastica Reginei Maria, cu sărbătorirea Nuntului papal. La masă prefectul județului Dr. Clemente Barbul își exprimă încrederea, că precum în trecut, așa și pe viitor biserica Romei va fi aceea, care va da cultura adevărată poporului român. Emoționat răspunde Mons. Marmaggi: „Înainte de toate — zice — aduc omagiile mele Reginei Maria, față de care, m'am convins, că toți Românii nutresc cea mai sinceră dragoste; — îi urez mulți ani, spre fericirea neamului românesc. Dar, — continuă — gândul meu zboară la o altă Marie, la Regina Cerului și Maica Domnului, pe care așa de mult o cinstește poporul român, fără deosebire de confesiune. Aceea, am credința, că va călăuzi spre bine acest popor bun, ca să nu mai fie între frați granițe sufletești, ci unitatea desăvârșită, după vorba Mântuitorului: o turmă și un păstor“.

De aici Mons. Marmaggi a plecat la Cluj, apoi la Lugoj, unde va petrece mai mult timp, ca oaspele P. S. Sale Ep. Valeriu.

Dotăția preoțimii.

Felul, în care a fost rezolvită dotăția preoțimii fără cultură academică, însă cu mari merite pentru biserică și neam, a nemulțumit pe toată lumea. Cei pătrunși de nedreptatea acestei soluții, sunt frații preoți atinși de ea. Ca ecou sincer al tuturor doleanțelor preoțești, dăm aici scrisul părintelui Mateiu Moldovan, parohul Agrișului. Cele înscrise în acest articol nu sunt numai un protest energic, în contra felului, cum s'a aranjat dotăția, — ci ele pot să dea de gândit celorce țin în mâini cârma țării.

... Nice o lege nu se face pentru trecut, ci pentru viitor. Cum pot autorii ei să nedreptățască pe acela, cari au îmbrățoșat o carieră înainte de a se face legea? Pentru funcționari și împiegați nu s'au făcut excepțiuni; cum se fac numai cu preoțimea?

Dacă guvernele ungare ne-a împărțit în două cleruri ale fiecărei biserici românești (cler sistematic și cu cvalificație mai mică) pentru a-și servi scopurile de desnaționalizare ale credincioșilor păstoriți de acești preoți, — ce nevoie are astăzi guvernul român să bată și el căile lui Apponyi și Tisza? Ori în ce ne privește pe noi, actualul guvern român acceptă numai ceea ce a fost rău sub ocârmuirea ungurească, iar ce biată umbră de bine a mai fost, aceea o uită?

Guvernul românesc de astăzi nu ține cont de pregătire și pregătire, luând deopotrivă și pe cei gr.-catolici și pe cei gr.-orientali, ceea ce celor dintâi le face mare nedreptate, căci Ordinariatul din Blaj, nici când nu a admis la cursul bienal decât tineri cu mai multe clase gimnaziale, pe unii cu 8 clase și chiar cu bacalaureat, ori cu ani de academie; pe când Arhierii gr.-or. au hirotonit și tineri de aceia cari nici când n'au pus piciorul în liceu, pe unii numai după o pregătire de 6 luni.

A zis odată marele bărbat și martir al neamului românesc Dr. Ioan Rațiu: „Dreptu-

rile nu se cerșesc, ci se pretind“. — Drept aceea, și noi, în baza dreptului natural și social, protestăm în contra proiectatei legi de dotare și pretindem modificarea ei pe motivele următoare:

1. Când se face această lege pe cei cu curs bienal îi află în oficii, apoi de știut este că legea obligă dela sancționare și promulgare înainte, dar nu pentru trecut, căci atunci ar trebui să se facă legi și pentru cei din morminte.

2. Să se țină seamă, că cei cu cvalificație mai puțină împlinesc aceleași agende și prestau aceleași servicii ca și cei deplin cvalificați.

3. Cei cu cvalificația mai mică, însă cu aceleași obligațiuni și agende ca și cei deplin cvalificați — au fost aplicați în parohii slabe, unde teologi cu patru ani de facultate nu au putut fi aplicați din cauza micilor venituri interne. Și dacă totuși unii teologi erau numiți la aceste parohii, — căutau la vârful Carpaților și acolo iertau pe credincioși cu beneficiu cu tot, cum destui au și făcut; — pe când cei cu pregătire mai scurtă — fiind și legați de gile — au stat acolo în bine și rău, grijind de credincioși, clădind școli și biserici mărețe prin o muncă altruistă. — Pentru aceasta sunt oare tratați astăzi așa de mașter?

În urmă:

Dacă puternicii zilei vreau să tragă dungă peste munca și activitatea acestei preoțimii nenorocite, — atunci binevoiască a o penziona cinstit și uman și a ne lăsa în știrea Domnului!

Mateiu Moldovan,
parohul Agrișului.

Revistă bisericească.

Din diecesa Gherlei. — Terminând vizitația canonică în cele 40 comune din „Țara Oașului“ și din părțile marginase ale județelor Satu-mare și Ugocea, P. S. Sa Ep. Iuliu anunță pe zilele de 14 Sept. — 10 Oct. vizitația altor 45 parohii, începând cu părțile mai îndepărtate ale Maramureșului și trecând și la comunele rămase între hotarele Republicii Cehoslovace.

— La S. Măria-Mare se va ține obicinuitul pelerinaj la mănăstirea dela Nicula, din care prilej va servi și predica P. S. Sa Ep. Iuliu.

„La Libre Parole“ anunță, că Sfântul Părinte a dat o scrisoare Secretarului Său de Stat, prin care își exprimă dorința să stăruie într'acolo, ca toate popoarele creștine și civilizate să sară în ajutorul Rusiei infometate.

Gazetele străine se ocupă, în repețite rânduri de vizita, ce o va face M. S. Regele Ferdinand al României la Vatican. „Daily Mail“ scrie, că aceasta, după război, este vizita celui dintâi Suveran catolic, la Papa.

La Louvain au fost mari serbări din prilejul punerii pietrii bibliotecii fundamentale la noua clădire a Universității catolice, pe care au incendiat-o Nemții la 25 August 1914. Era una dintre cele mai bogate biblioteci, strângând la manuscrise din veacul al XV-lea, și având incunabule foarte prețioase. Cât ce s'a aflat de aceasta crimă, Americanii s'au constituit în comitet pentru a o reclădi. Bani sunt strânși, și s'a pus piatra fundamentală la edificiul, care o să fie mult mai măreț. La această sărbătoare au fost de față reprezentanții mai multor academii și universități. Cardinalul Mercier, care a binecuvântat piatra fundamentală, reprezentantul academiei franceze Poincaré, rectorul universității au ținut discursuri. Americanii,

mai practici, vor grăi, când vor transpune clădirea.

La Lourdes au reinceput pelerinajele din toată lumea. Au fost în vară credincioși din Austria, și din Siria, Statele Unite, Canada și Chile.

În Franța se stăruie mult pentru readucerea la școlile primare a călugărilor din Congregația „Fraților Școlari“, întemeiată de canonicul Jean Baptiste de Lasalle. Spun gazetele catolice, că nimeni nu a făcut atâta spor cât au făcut acești frați, azi necesari, când programul este foarte încărcat și când copii trebuiesc câștigați cu dragostea.

La Oxford, unde sunt colegiile cele multe, dominicanii își clădesc o mănăstire mare, unde o să aibă și ei colegiul lor, întocmai cum au și benedictinii. Papa, din acest prilej, le-a scris o scrisoare, în care se bucură căci în Anglia cea serioasă, vieța și munca, științifică a acestor oameni foarte harnici va fi cu neputință să nu lase adânci urme în sufletele universitarilor.

Săptămâna politică.

— După „Universul“, publicăm declarațiile Dlui Take Ionescu, care, la Cluj a primit pe baronul Józika, președintele „Ligei maghiare“, precum și pe șefii bisericilor catolice și unitare. În numele acestor biserici, episcopul Gustav Majláth a cerut asigurarea libertății învățământului și întrebuințării limbii materne. D. Take Ionescu a declarat, că guvernul român dorește să dea o interpretare liberală dispozițiilor tratatului de pace cu privire la minorități. Fiecare confesiune poate să înființeze și să întrețină școli pe socoteala sa. Școlile elementare vor fi subvenționate, deocamdată în mod provizoriu, până când se va decide, dacă aceste școli vor să fie școli ale statului, sau școli confesionale subvenționate de stat. Întrebat de un ziarist în ce mod va îndeplini România dispozițiile tratatului de pace, dl. Take Ionescu a declarat următoarele: „După părerea mea, chestiunea minorităților e foarte simplă. Suntem hotărâți să executăm paragrafele tratatului de pace relative la minorități. Le vom executa cu toată sinceritatea și într'un mod liberal. Dorim însă un singur lucru: Să înțelegeți odată că nimic nu se mai poate schimba din ceea ce s'a hotărât prin tratatul de pace. Nu cerem, ca ungerii să se transforme în români și nici nu-i considerăm ca »români de limbă maghiară«. Le cerem un singur lucru: »conviețuirea pașnică și sârguitoare“.

— „Patria“ publică un comunicat, în sensul căruia membrii parlamentari ai partidului național român nu vor mai participa la lucrările actualelor Corpurilor legiuitoare. În consecință, partidul național român nu va lua parte nici la alegerile suplinoare pentru aceste camere și renunță să numească oficial candidați. Această declarație o face și șeful partidului țărănist. De aceea la Tulcea, la locul devenit vacant pe urma vestitului senator Hențiescu, guvernul nu are contracandidat. Aceasta va să zică începerea și mai violentă a luptei pentru răsturnarea guvernului averescan.

— Chestia Sileziei, Consiliul suprem nu a putut-o rezolva. Abătându-se dela tratatul de pace, a transpus-o Ligei Națiunilor. Politica Angliei și a Franței apucă direcții contrare. Aceasta ca o urmare a supremului principiu al politicii engleze: a fi totdeauna contra puterii celei mai mari de pe continent, care astăzi este Franța.

— Irlanda va fi în sfârșit liberă. Lupta de veacuri și jertfele nespuse se pare că și-au adus roada. În forma „dominion”-urilor engleze înzula sfinților se va bucura de o autonomie aproape egală cu independența, restrângerea libertății ei fiind edusă la 6 puncte scurte, cari privesc numai apărarea și interesele ei comune cu ale Angliei.

Fond pentru biserica din Cut.

— În amintirea lui Septimiu Albini. —

Facem o pioasă pomenire acestui nume mare — unuia dintre purtătorii Memorandului la Impăratul —, când la adăpostul lui urmăm îndemnul date de el și lucrăm izbândirea visului său atât de drag, de-a vedea în comuna lui natală o biserică vrednică. Când urmărim un scop dorit de el, împlinim o dorință a lui. Așa-i vedea el pe sătenii lui: strângători și cu multă stăruință la lucru. Vorbea de ei cu nespuse dragoste: „Sunt harnici, lucrători din noapte până în noapte, cinstiți, sănătoși și robuști dăr... vitrejia vremii”. Dacă trăia Septimiu Albini, vorba lui spusă aceloră, cari au văzut faptele lui, ar fi avut puterea de-a crea jertfe asemenea jertfei făcută de el pentru neamul său, pentru că vorbele produc vorbe, dar faptele nasc fapte. Cei cari știau faptele lui nu puteau să nu producă la îndemnul lui fapte.

Destinul ne-a lipsit de el, dar stăruința de-a împlini dorința lui din urmă de-a vedea o biserică frumoasă în satul lui natal, pe care el 20 de ani nu l-a putut vedea de mânia Ungurilor, credem că cinstește amintirea lui.

Fondul a primit în vremea din urmă pe lângă suma veche de	Lei 1601:55
Dela Familia Vasilescu din Orăștie	50—
Dela Dna Nelly Dr. Velțan stola unui botez	20—
Dl Protopop Dr. Etie Dăianu, cu prilejul cununiei a-lor 3 nepoți de-odată	100—
Din lădița de lumânări	329:39
Iertări la morți	180:50
Din arânzi	9300—
Venitul producției școlare din 1 Maiu 1921	495—
Leon Câmpean și familia	25—
Interese	58:36

Suma totală Lei: 12,359:80

Banii Americanilor, de cari s'a pomenit în ultima dare de seamă, se administrează separat. S'a cumpărat din ei un clopot frumos la biserică și 5000 Lei sunt depuși la bancă.

Pomenim cu mulțămă și darul Dnei Aurelia Albini din București — un frumos lucru de mână pe masa altarului bisericii, lângă care odihnește mult regretatul soț.

Cut, la 3 August 1921.

Curatorul bisericesc.

Inscrierile la școlile Blajului.

La Liceul de băieți înscrierile vor fi în 1, 2 și 3 Septembrie 1921.

În clasa I se primesc numai școlari, cari au împlinit 9 ani și nu au trecut de 12, având certificat din cl. IV. primară. Dacă se vor înscrie la primire pentru cl. I mai mult decât 60 de elevi, se vor supune toți la un examen de primire din limba română și aritmetică, (în scris și cu graiul). Cei examinați vor fi luați la înscriere după istețimea dovedită la examen. Înștiințarea pentru examenul de primire se face în 31 August 1921, la Direcțiune. Școlarii vor aduce cu sine: 1. Certificat dela școala isprăvită; 2. Carte de botez dela preot; 3. Carte de naștere dela matriculantul civil 4. Certificat medical de revaccinare.

Examenle de corigență se țin în 29 și

30 August. Tot atunci se țin și examenle particulare și de diferență.

— La Liceul de fete, înscrierile precum și examenle de corigență se fac în aceleași zile ca și la Liceul de băieți. Fetele trebuie să vie cu părinții la înscriere. Cvartire nu-și pot lua fără știrea Direcțiunii. Examenle particulare încep în 6 Septembrie.

— Școala primară de fete se deschide deodată cu liceul.

— Școala normală își începe cursurile numai prin 10—15 Septembrie. Înștiințare amânunțită se va publica la timpul potrivit.

— Școala primară de stat face înscrierile dela 2—7 Septembrie, înainte și după amiază. De plată: 5 lei. Învățătura începe la 12 Septembrie.

— Școala ucenicilor de meserii și negustorie începe înscrierile prin 15 Septembrie.

— La școlile normale de diecesane de băieți și fete din Gherla înscrierile se vor face în 15, 16, 17 Sept. a. c., iar în 18 Sept., va fi deschiderea anului școlar. — Taxa întreținerii în internatul școlii este 2000 Lei pe an și se plătește jumătate la înscriere, jumătate în 1 Februarie 1922.

Știri mărunte.

Personale. Pretenul nostru Cl. Dr. Titus Mălaiu, a fost numit profesor titular la catedra de filosofie și sociologie dela academia teologică din Gherla. — M. On. Ioan Ivașco, paroh la Bocicool, diec. Ghierlei.

Locale. Măine, Dumineca a noaua după Rusalii, va predica în Catedrală pâr. profesor Iuliu Maior.

— În Dieceza Ghierlei se publică concurs la parohiile: Ufalăul săsesc și Giurmelciș (15 Sept.); la două posturi de profesori la școala normală diecezană de băieți din Gherla (10 Sept.) (cu preferință pentru studii: l. rom., l. franceză, istoria nat. și chimie, desen și lucru manual); la postul de profesoară de științele naturale la școala normală diecezană de fete din Gherla (10 Sept.); și la mai multe stațiuni doctentale.

Primiri la teologie. În ședința sa dela 15 August, Preaveneratul Consistor Arhidiecezan a primit la teologie pe următorii tineri: Aurel Brumboi din Brașov, care va fi trimis la Roma, Virgil Nicoară din Ciunga, Titu Moga din Apahida, Alexandru Butnar din Roșia de munte, Ioan Alexandru din Ciuc-Sângeorgiu, Diomid Ciulea din Spini, Iacob Tuluș din Pețelca, Silviu Raica din Galda de sus, Pavel Simu din Uioara de sus și Crucian Turcu din Broșteni.

— La Gherla au fost primiți la teologie următorii: Aurel Eremeiu, Andreiu Coman, Gavril Dunca, Grigore Balota, Iuliu Anderco, Ioan Ciacoi, Melentie Sigarteu, Petru Scridon, Petru Tofan, Petru Vlad, Romul Lemenyi, Toma Bulea, Vasile Lazar, Vasile Coțan, Vasile Bota, Victor Mesaroș.

— Pe cât știm în Oradea mare au fost primiți 12, iar în Lugoj nu știm încă numărul precis. — Constatăm cu bucurie această frumoasă sporire a numărului viitorilor preoți, un vădit progres față de anii trecuți.

— Noul prefect al județului Alba Inf. d. Dr. Ioan Victor Vancea se va introduce în oficiu mâine Duminecă în 21 August c. în Aiud. Introducerea se va începe cu serviciul divin dela biserica gr.-cat., la orele 9¹/₂ a. m.

— Astra își va ține adunarea generală obișnuită în 28 și 29 l. c. în Sighetul Marmăției. Din program lipsește serviciul divin. Ne place să credem, că e o simplă scăpare din vedere, care se va îndrepta.

Cercetașii din Blaj la Sibiu. Anul acesta tabăra cercetașilor din întreaga România și-a avut locul în Dumbrava din Sibiu, din Blaj fiind 6 cercetași. La concursurile aranjate în zilele de 13, 14 și 15 August în prezența A. S. Regale Principele Carol, cohorta a participat cu 24 cercetași sub conducerea comandantului cohortei prof. Coriolan Suciu și a instructorilor prof. Iosif Pop și Octavian Mordorcea. — Concursurile au constat din foot-ball, tragere cu frânghia, salt în lungime cu elan, fugă la 100 m, fugă la 1500 m. și fugă ștafetă 4+100. — Cohorta din București a dus 4 puncte, iar cea din Blaj 2, câștigând bucureștenii Cupa Americii, iar blăjenii Cupa Mării-Leguni. Cercetașii din Blaj s'au remarcat la foot-ball bătând Aradul, și cu deosebire la tragerea cu frânghia, bătând atât Clujul, cât și Bucureștii. Pentru ținuta lor bravă, pentru disciplina, puterea de muncă și pentru spiritul cercetălesc și de camaraderie, au primit o mulțime de laude.

— Inrudirea M. Sale Regelui cu vechile familii franceze Beauharnais și Lezay Marnésia o relevă cu deosebită plăcere toate gazetele franceze, din prilejul visitei Suveranilor nostri la Paris.

— În Sârbia a murit Regele Petru. Stăpânul tronului scaldat în sângele Obrenovicilor masacrați, a murit de moarte naturală, — lucru rar în țara asasinatelor, — lăsându-și țara mărită printr'un crâncen războiu într'o ferebere internă din cele mai primejdioase.

Miercuri în 17 l. c. s'a stins în Rechinul săsesc distinsul avocat Dr. Augustin Chețianu, un vrednic fiu al bisericii noastre, fratele canonicului Dr. Ambrosiu Chețianu. Odihnească în pace!

Convocare.

Conform înțelegerii stabilite, absolventele anului 1915/16 ale școlii civile greco-catolice din Blaj, sunt rugate a lua parte la întâlnirea colegială, care va avea loc în ziua de 1 Septembrie c. ora 9 dimineața, în curtea internatului de fete Vancean, din Blaj.

Malvina Mursa.

A v i z.

Se dă în arândă un atelier de ferărie și un atelier de rotărie cu toate sculele cele mai moderne.

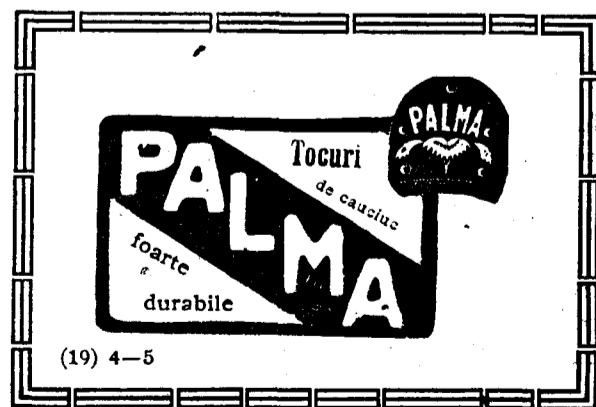
Pentru informații să se adreseze Dlui

VASILE BARNĂ,

BLAJ.

faur.

(21) 1-3

(19) 4-5

Cetiți și răspândiți:

„Unirea“!

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs până în 30 Sept. 1921 inclusive la următoarele stipendii:
Nr. 3600—1921.

I. Din fundațiunea „Constantin Alutan“.

Un (1) stipendiu de 120 Lei, destinat pentru tineri români gr.-cat., elevi la licee, școli reale, comerciale, universitate, politehnică, agronomie, școala normală etc.

Consăngenii fondatorului au preferință.

II. Din fundațiunea „Alexă Bidian“

Din venitele acestei fundațiuni se vor împărți stipendii adecvate, tuturor nepoților din frați ai fondatorului și în locul al doilea băieților și fetițelor înrudiți cu fondatorul prin sânge până la al patrulea (IV) grad, născuți din căsătorie creștinească, fără considerare la natura studiilor, ce le urmează. — Nu vor fi eschiși dela stipendii nici aceia cari învață măiestrii.

III. Din fundațiunea „Ioan Chirilă“.

Interesele disponibile ale fundațiunii acesteia pe anul 1920 preliminate în suma de 275 Lei, în sensul literelor fundamentale se vor împărți în părți egale între consăngenii fondatorului, cari studiază la vre-o școală. Consăngenitatea se consideră până la gradul al VIII-lea.

IV. Din fundațiunea „Crișan—Boeriu“.

Un (1) stipendiu de 500 Lei, din fundațiunea familiară Crișan—Boeriu.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt necondiționat și fără excepțiune pruncii, feciori și fete, din familiile Crișan și Boeriu din Abrud, și anume pruncii rămași după unchii repausați ai fondatorului: Alexandru Crișan, Ioan Crișan și Petru Boeriu și descendenții acestora, până plinesc 30 de ani.

Stipendiile se vor conferi celor mai eminenți și mai vrednici din familiile numite, cari vor studia, fie la gimnaziu și la universitate, fie și la artele frumoase și tot felul de meserii; iar fetițele la școlile și institutele ecvivalente aceluia, ca școala civilă de fete, ori la altă școală de fete superioară, ori institut de instrucțiune pentru lucru de mână femeiește, economie de casă, sau altă meserie, sau calificățiune potrivită femeilor.

Concurenții au să producă extras de botez din matricula bisericească, documente, prin cari să adeverească, că sunt dintre descendenții numiți de fondatorul și să dovedească și aceea, că unde studiază și respective cu care din ocupațiunile înșirate mai sus se cuprind.

V. Din fundațiunea „Ioan Daniel—Dănuț de Fersig“.

Un (1) stipendiu de 300 Lei.

La acest stipendiu pot concurge studenți români gr.-cat. dela orice școală, sunt însă preferiți consăngenii fondatorului și numai în lipsa acestora se vor conferi altora.

VI. Din fundațiunea „Alexandru Filip“.

Un (1) stipendiu de 100 Lei — destinat pentru studenți la gimnaziu, școală reală ori industrială din patrie, ori la vre-o școală militară de cadefi. Concurenții vor avea să dovedească cu document legal, că sunt născuți în Transilvania și părțile adnexe, și cu atestat dela autoritățile bisericești, că se trag din părinți recunoscuți de români adevărați. Consăngenii fondatorului au preferință.

VII. Din fundațiunea „Petru cav. Ioanette“.

1. Un (1) stipendiu de 200 Lei — destinat pentru un tinăr, care va intra în școala de cadefi.

Două (2) stipendii de câte 150 Lei, destinate pentru tineri români, cari vor cerceta clasele gimnaziale ori reale din patrie.

Stipendiile din această fundațiune le pot obține tineri, cari din ambii părinți sunt români de religiunea gr.-cat. ori gr.-or. din munții apuseni ai Ardealului, din comunele Câmpeni, Bistra, Certege, Săcătura, Albac, Scărișoara, Neagra, Vidra de sus, Vidra-de-jos, Ponorul și Sohodol — și cari vor dovedi totodată, că sunt născuți din părinți adevărați români.

Descendenții în linie directă din familia Ionette, constatându-se de capabili și diligenți, vor primi stipendiul cu începutul clasei IV-a normale sau elementare și au preferință față de alții.

VIII. Din fundațiunea „Augustin Lăday“.

Un (1) stipendiu de 800 Lei, un (1) stipendiu de 600 Lei, un (1) stipendiu de 500 Lei, un (1) stipendiu de 400 Lei și unul de 250 Lei.

Stipendiile sunt destinate pentru tineri de naționalitate română și religiune gr.-cat. cu preferință de aceia, cari voiesc a pași pe cariera industrială, comercială, tehnică și agronomică, adevărat s'au decis a face studii pe carierele acestea.

Stipendiile din această fundațiune fiind strâns atârănătoare dela venitele anuale ale fundațiunii, cari sunt supuse la fluctuațiuni, — conferirea lor este legată de durata unui an școlastic.

IX. Din fundațiunea prepozitului „Ioan M. Moldovamu“.

a) Un (1) stipendiu de 100 Lei pentru un student la studii academice și

b) Un (1) stipendiu de 500 Lei pentru studenți la școlile secundare de orice natură din Blaj.

La stipendiile aceste pot concurge fii de ai arhidiecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, preferiți vor fi însă consăngenii fondatorului.

X. Din fundațiunea „Partenie Moldovănu“.

Un (1) stipendiu de 100 Lei, destinat pentru tineri români gr.-cat. dela orice școală, consăngenii cu fondatorul.

XII. Din fundațiunea „Ioan F. Negruțiu“.

Două (2) stipendii de câte 100 Lei — destinate pentru studenți români gr.-cat. dela orice școală. Consăngenii fondatorului au preferință și se pot conferi și fetelor, cari se pregătesc de învățătoare sau pe altă carieră, care le-ar asigura un mod de viață mai independent.

XII. Din fundațiunea „Dionisiu de Simon“.

Un (1) stipendiu de 500 Lei, destinat pentru tineri, cari după absolvarea alor cel puțin 6 clase medii, vor studia agronomia. Preferință au rudeniile fondatorului.

XIII. Din fundațiunea „Alexandru St. Șuluțiu“.

Trei (3) stipendii de câte 500 de Lei — destinate pentru tineri, cari studiază la vre-un institut: tehnică, metalurgică, pedagogie, ori științele reale.

Patru (4) stipendii de câte 300 Lei — destinate pentru studenți gimnaziști în clasele superioare.

Două (2) stipendii de câte 200 Lei și unul de 150 Lei — destinate pentru studenți gimnaziști în clasele inferioare.

Dintre concurenții vor fi preferiți aceia cari vor dovedi, că sunt consăngenii cu fondatorul.

XIV. Din fundațiunea „Iosif Tarța“.

Un (1) stipendiu de 70 Lei.

Consăngenii fondatorului, nepoții respec-

tive descendenții fraților și surorilor carnali ai dănsului, au preferință. Dacă nu se vor afla între concurenți neamuri de ale fondatorului vor fi luați în seamă și alți tineri.

XV. Din fundațiunea „David Br. Ursu de Margine“.

Un (1) stipendiu de 200 Lei.

Concurenții la acest stipendiu au să dovedească cu carte de botez, că sunt români gr.-cat. născuți în vre-una din comunele arondate în comitatele: Făgăraș, Sibiu, Hunedoara, — cu atestat de frecventare, că sunt școlari în clasa I. a gimnaziului gr.-cat. din Blaj, iar fetele că frecventează școala de fete din Blaj, că au purtare morală bună și progres bun în studii și că sunt sau pot fi sucepuți în Seminarul junimei române gr.-cat. studioase în Blaj, iar fetele în Internatul de fetițe din Blaj.

XVI. Din fundațiunea „Vancea Cassa arhidiecevană“.

1. Un (1) stipendiu de 150 Lei, destinat pentru elevii de liceu.

2. Un (1) stipendiu de 240 Lei, destinat pentru elevi dela preparandia gr.-cat. din Blaj și eventual și la altă preparandie gr.-cat.

La dobândirea stipendiilor din această fundațiune au preferință rudeniile fondatorului, chiar și dacă ar fi născuți afară de Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș; dela străini însă se cere să fie fii ai acestei Arhidieceze.

XVII. Din fundațiunea „George Vișa“

Un (1) stipendiu de 600 Lei, destinat pentru un tinăr, care va dovedi o purtare morală ineccepționabilă și va fi terminat cu bun succes studiile și ar dori să-și perfecționeze studiile în streimătate. Rudeniile fondatorului vor avea preferință, iar în lipsa acestora, stipendiul se va cooferi unui tinăr român gr.-cat. sau gr.-ort.

Concurenții vor avea să alătore atestat de botez, atestat de moralitate și progres, dovedite în studiile și ocupațiunea de până aci, și eventual atestat de consăngenitate dela oficiul parohial concernent.

XVIII. Din fundațiunea „Elie Vlăsa“.

Un (1) stipendiu de 175 Lei.

Preferință au consăngenii fondatorului.

XIX. Din fundațiunea „Ioan Moldovan din Uifalău“.

Un (1) stipendiu de 200 Lei, destinat pentru elevi din clasele primare, liceale și academice.

Consăngenii au preferință.

Concurenții la toate fundațiunile, înșirate, au să alătore la suplicele lor scrise și subscrise cu mâna proprie în limba română: testimoniu școlastic în copie autentică, carte de botez, iar nu carte de naștere dela matriculatul civil, sub rizicul de-a nu căpăta stipendiu, atestat de paupertate, atestat medical, și pentru dovedirea consăngenității cu fondatorul, au să alătore atestat dela respectivul oficiu parohial, care să cuprindă tabela genealogică exact dedusă. Sunt datori mai departe să numească expres institutul, la care vor studia în anul școl. 1921/22, și să determine apriat suma și soiul stipendiului pentru care suplică. Suplicile cari nu vor corăspunde cerințelor aci înșirate, precum și cele întrate după termin, nu vor fi luate în considerare.

Blaj din ședința consistorială ținută în 15 August 1921.